

NOVOSTI

Most koji spaja

Most preko Eresunda koji povezuje Dansku i Svedsku doprinjeo je većem saobračaju i protoku ljudi između ove dvije zemlje. Tako je u prošloj godini u ovom regionu (zahvaljujući mostu koji je otvoren za saobračaj 1. Jula 2000.) prošlo 23,6 miliona ljudi. Ovo je povećanje za 4,2 miliona u odnosu na godinu ranije (1999.). Broj putovanja između Malmøa i Kopenhagena u prošloj godini je udvostručeno i sa ranijih pet miliona putnika broj se povećao na deset miliona. Ove podatke objavio je nakon iscrpnog istraživanja časopis Novosti preko Eresunda, kojeg izdaje konzorcij u čijoj nadležnosti je vlasništvo i eksploatacija mosta. Podaci su obuhvatili putovanja ovim regionom u posljednje dvije godine. U istraživanja uključeni su podaci putovanja preko najznačajnijih luka jugo-zapadnog dijela Svedske: Helsingborg, Malme kao i preko novog mosta. Saobraćaj i promet vozila u ovom regionu zabilježio je porast od 62 procenta u prošloj godini. Nakon otvaranja mosta "nestali" su neki tradicionalni brodski prevoznici, a umjesto brodova ljudi su počeli kosriti radije voznju preko mosta; bilo automobilima, autobusima ili vozom, što

je postalo posebno atraktivno, kako zbog udobnosti, kvaliteta, tako i zbog brzine (35 minuta između centara ova dva grada, a 25 min. do aerodroma u Kopenhagenu). Eresund region se sastoji od južnog dijela Svedske (Skone) i danskog istocnog dijela zemlje (Sturabelt). U ovom području živi oko 3,5 miliona ljudi, od toga jedna trećina u Skone i dvije trećine u istočnoj Danskoj. Iako su istraživanja u ovoj studiji obuhvatila samo saobraćaj, ipak iz ovog rasta protoka ljudi može se zaključiti da je bio u upotrebi i "protok kapitala". Sve su čelješci zajednički poslovni aranžmani, a i zajednički projekti u okviru EU. Sama EU pospješuje saradnju između dvije zemlje članice što pri dobivanju pomoći je veoma stimulatino od strane unije. Nakon puštanja mosta u promet porasla je značajno razmjena iskustava u svim oblastima. Poseban akcenat daje se na poboljšanje intergracije i zaposljavanje stranaca u ovim zemljama, pa pozitivni primjeri su od obostrane koristi. Tako, nekada dvije sukobljene zemlje, (Danska je ranije bila u posjedu južnog dijela Svedske - Skone), sada su partneri u svakom pogledu, a ljudi sve manje osjećaju granicu između

Eresund region

među ovih zemlja. Jezik, koji je različit, ali u momegome i slican, ne predstavlja nikakvu barijeru. Sada se objavljuju mnogi časopisi, zajednički TV programi i radio emisije, a brojni su napisi u novinama koji se štampaju dvojezično. Most preko Eresunda i "fizički" je spojio dvije zemlje i dva naroda, koji bar u ovom regionu imaju mnogo toga zajedničkog. Kako u kulturno-historijskom naslijeđu, tako sada i u zajedničkim poslovima, investicijama, saradnji i svakodnevnom životu. Visse nisu česti ljudi koji svakodnevno putuju preko mosta jer žive na jednoj, a rade na drugoj obali Eresunda.

Posjeta Zlatka Lagumdžije Svedskoj

Ministar vanjskih poslova BiH Zlatko Lagumdžija 16. Marta bio je u posjeti Svedskoj, zemlji koja trenutno predsjedava EU. Ovu značajnu Svedsku ulogu ministar Lagumdžija iskoristio je za živu diplomatsku aktivnost tokom jednodnevne posjete Stholmu. Najznačajniji susret bio je sa svedskom ministricom vanjskih poslova Annom Lindh i državnim sekretarom Gun-Brit Anderson. Tokom razgovora preovladavala je tema trenutne političke situacije u BiH, kao i mogućnosti što bržeg približavanja BiH zemljama EU i njenim integracijama. Domachine je posebno interesovalo vidjenje sfera bh

diplomacije o potezima HDZ-a i proglašenju njihove "samouprave". - Prevelika se pažnja pridaje sada HDZ-u. Ovo je reakcija samo jedne političke stranke, koja je sada u opoziciji. A na direktno pitanje da li se susreo nedavno sa hrvatskim celnicima, dao je potvrđen odgovor i dodao: - Na ovom susretu nije bilo govora o podjeli BiH niti o crtanju novih mapa". Nakon susreta sa predstavnicima svedskog Komiteta za vanjsku politiku, održao je i predavanje na Institutu za vanjsku politiku. Ministar Lagumdžija je domachinima naglasio da je prošlo deset godina od vladavi-

ne nacionalnih stranaka i doslo vrijeme da se promijeni koncept vlasti. Stranke koje participiraju u "Alijansu za promjene", zele promijeniti sadašnje stanje prije svega radikalnim ekonomskim reformama, otvaranjem tržišta, približavanjem BiH evropskim integracijama. "Ili chemo nachi evropski trag i uputiti se njemu, ili chemo gledati odlazak mladih ljudi na Zapad koji nemaju nikakvu perspektivu u svojoj zemlji", zaključio je ministar vanjskih poslova BiH, Zlatko Lagumdžija.

Smanjiti omladini doticaj sa alkoholom

U mnogim evropskim zemljama alkoholizam sve više pogađa najmladju populaciju, posebno omladinu u starosnoj dobi između 15 i 16 godina. Do ovih podataka došlo se u studiji koja je u svom širokom ispitivanju obuhvatila oko 30 zemalja i 100.000 omladinaca.

Rezultati su bili zabrinjavajući za zdravstvene vlasti, posebno u Danskoj, Velikoj Britaniji i Irskoj, gdje je alkoholizam uzeo većeg maha kod omladine u ranoj dobi. Samo ilustracije radi, u Velikoj Britaniji čak 9 od 10 ispitanika dobi od 15 -16 godina potvrdno je odgovorilo na pitanje "da li su konzumirali alkohol u posljednjih dvanaest mjeseci". Kod istog uzrasta, sedam od deset je reklo da su se potpuno napili u proteklih godinu dana, što je znatno više u poređenju sa drugim zemljama EU. Nishta bolja situacija nije ni kada je narkomanija u pitanju na britanskom ostrvu, a rezultati su pokazali da se najmladji britanci nalaze znatno iznad prosjeka ostalih zemalja.

Iako Skandinaviju i njihove zitelji "bije glas" da su pretjerano skloni alkoholu, oni eto nisu u vrhu piramide po lošem stanju, bar kod omladine. Ova studija je

obradovala, posebno, domaćine u Švedskoj čija omladina nije napravila "pogoršanje" stanja u poređenju sa sličnim ispitivanjem radjenim 1990. godine., kada je alkoholizam u pitanju,

dok kod korištenja droge situacija je znatno gora. U devetom razredu osnovne škole, 9 od 10 ispitanika odgovorilo je da je upotrebljavalo narkotike.

Konferencija ministara zdravstva EU i Svjetske zdravstvene organizacije održana u Štokholmu okupila je preko 500 delegata iz 51 evropske zemlje. Svi oni su na kraju skupa podržali zajedničku deklaraciju o "omladini i alkoholizmu", kojom se predviđa niz restrikcija i mjera za suzbijanje alkoholizma kod najmladjih. Jedan od konkretnih poteza je da se spriječi omladni kontakt sa alkoholom, te da se povećaju cijene ovim pićima.

Skupu je prisustvovao i francuski ministar Bernard Kussner koji je rekao: "Pitanje alkohola nije samo pitanje dijela kulture jedne zemlje, ono je i budžetsko pitanje za svaku zemlju. Države ubiru

poreze od prodaje alkohola."

Zato je ovo pitanje i tim složenije jer traži balans između proizvođača i potrošača. Mnogi poljoprivrednici u zemljama EU direktno i indirektno su angažovani na proizvodnji alkoholnih pića. Kako smanjiti konzumaciju i zadržati proizvodnju, pitanje je koje zahtijeva kompleksnije rješenje.

Švedski ministar zdravstva Lars Enkvist, u svojstvu predsjedavajućeg, dobio je podršku svojih kolega iz EU da nastavi sa radom na inicijativi o strategiji EU u borbi protiv alkoholizma.

Po mišljenju delegata

Konferencija ministara zdravstva EU i Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) održana u Štokholmu bila je veoma uspješna. Njih preko 500 iz 51 evropske zemlje zadovoljni su donesenom deklaracijom...

Dokumenti EU na internetu

Švedska je odnijela važnu pobjedu u svojoj namjeri da nametne princip "otvorenosti" koji je veoma ukorijenjen u ovoj zemlji i kada je u pitanju EU. Dostupnost mnogim važnim dokumentima i njihova javnost, tradicija je zemlje postojbine vikinga. Kao rezultat napora tima švedskih delegata u uniji je da će biti vrlo lako i brzo moguće doći do svih dokumenata koji budu u opticaju u

EU. Ovo je odlučio Ministarski savjet EU te će formalno od 1. maja početi sa radom na internetu prezentacija svih važnih dokumenata. Tako više neće biti potrebe da neka privatna osoba podnosi formalno pismeni zahtjev da bi došla do podataka o pitanju za koje je posebno zainteresirana, na koji bi čekala odgovor i do mjesec dana. Uskoro

će biti dovoljno "otiči" na internet stranicu Ministarskog vijeća i uzeti podatke za koje je zainteresirana. Tamo će biti raznih izvještaja, zapisnika sa sastanaka, kao i manje kontraverznih prijedloga novih zakona. Ipak neće odmah biti automatskog publikovanja materijala, pogotovo ne onih koji budu sadržavali pečat "povjerljivo" ili "tajna".

Strah od seksualne najezde u Svedskoj

U svom godisnjem izvjestaju svedskog Drzavnog zavoda za kriminal "o medjurarodnoj trgovini i prostituciji zzena", stoji da i pored velikih nastojanja policije ova opasna pojava nije se suzbila, vec prijete da ekspandira u narednom periodu. Predvidjanja o porastu trgovine seksom i zzenama zasnovana su na skorom prikljucenju Svedske Ssengenskom ugovoru, koji predpostavlja liberalniju cirkulaciju ljudi i roba unutar zemalja EU.

Drzavni zavod za kriminal upozorava da che dochi do snazznog porasta trgovine seksom posebno u juznom dijelu Svedske i to vech u ljeto i na jesen ove godine. Svedska zvanicno pristupa ovoj zajednici 25. marta. Mi se priblizavavamo Ssengenu.. to predpostavlja lakssu moguchnost putovanja izmedju evropskih zemlja. Zzene koje se nalaze i prostituissu u nassim susjednim zemljama mochi che sada lakse da se sele i bez veccheg rizika da budu otkrivene, jer granice nestaju ovim ugovorom", pisse izmedju ostalog u izvjesstaju. Ovo se odnosi, prvenstveno, na zzene iz Ukrajine, Bjelorusije, Albanije, Kosova i Rumunije koje danas rade u bordelima u Belgiji, Holandiji i Njemackoj. Takodjer, policajci upozoravaju i na opasnost dolaska africckih djevojaka koje sada "rade" u juznoj Evropi. Isto tako moguch je "pritisak" i tajlandjanki kojih ima oko 500, a one danas rade u susjednoj danskoj industriji seksom. Ovakvo okruzenje ne iskljucuje povechanu opasnost da razne krimi-

nalne grupe koje vode poslove prostitucije, neche pokussati da otvore trzsisste i u Svedskoj, kada se putovanje bude pojednostavilo.

U prossljoj godini svedski policajci su otkrili sedam pokussaja sumnjive trgovine zzenama, od toga tri su pronadjena u juznom dijelu zemlje. Ovdje smatraju da ipak "drzze" situaciju pod kontrolom. Nije nevazzno rechi, kad je prostitucija u pitanju, da je Svedska od prije dvije godine zabranila bilo kakvu "trgovinu" seksom, a vech su i osudjeni neki musskraci koji su zatecceni u "kupovini" ljubavi. Prilikom hvatanja "ljubavnika" samo musskarci bivaju sanskcionisani, a zzenam se pokussava pomochi na razne naccine. U okviru svoje uloge predsjedavajuche EU, Svedska trazzi da se pruži vecha pomoch zzenama koje su prisiljene na prostituciju i zzeli da

se u ovakvim slucajevima omoguchi lakssu dobivanje azila unutar EU i njihova daljnja pomoch na rehabilitaciji.

Trgovina seksom postaje, nazzalost, svake godine sve rassirenija i dozivlja snazznu ekspanziju. Jedan od tuzznih priimjera je od prije godinu dana kada je izvrssila samoubiustvo jedna 16. godisnja djevojccica iz Litvanije koja je bila priisljena na prostituciju u Malmeu.

Prema britanskim podacima trgovina seksom povezana je i sa ostalim kriminalnim radnjama, a novac, recimo, od "trgovine" balticckim djevojkama issao je za kupovinu polovnih automobila u Njemackoj koji su kasnije prodavani po mnogo vechim cijenama u Estoniji, Letoniji i Litvaniji. Jedna druga liga istocnoevropskih kriminalca, pak, prala je novac kroz kupovinu djecije obuचे u Zapadnoj Evropi, a koju su poslije prodavali uz bogatu zaradu na trzsisstu Ukrajine.

Predvidjanja se temelje na prikljucenju Ssvdeske Ssengenskom sporazumu, 25. marta, ccime che dochi do ukidanja granica medju zemljama EU i liberalnijem protoku ljudi, ssto che trgovci seksom pokussati iskoristiti, prodorom i na ovo trzsisste

Borba protiv krijumcarenja ljudi, prioritet

Zajedniccki "patent" u borbi protiv krijumccarenja ljudima i prihvat izbjeblica, te njegovo donosenje treba za sve cclanice da bude jedno od pitanja prioriteta u budzetu za sledechu godinu. Savjet EU nastojat che potaknuti pregovore sa vladama kako bi usaglasio gledissta pojedinih zemlja. Osim snazznije borbe i suzbijanja kriminalaca i organiziranih grupa, ipak che se trazziti diferenciran pristup ovom problemu. U

tom pravcu biche pokussaj iznazzazzenja moguchnosti u predlozenim mjerama da osobe ili organizacije koje pomazzu u krijumcarenju licima, iz ccisto humanitarnih razloga, ne bivaju kaznjene. Zajedniccki pristup i rad na usaglassavanju zakona u zzasstiti i prihvalu, pri eventualnom velikom najezdom izbjeblica, jedno je od priyoritenih pitanja. Osim izbjeblica i naccina prihvatavanih useljenika, u pripremi je

vazzna diskusija o donossenja zajednicke Evropske konvencije o patentima (EPC) sa ciljem izgradnje zajednicckog patent-sistema u uniji. Takodjer prijedlog o pojednostavljenju carinskih kontrola, kao otkrivanju i pronazzazzenju prozivoda koji su dobiveni genetskim putem, biche uvrsseni u paket "vazznih pitanja" predstojecih sastanaka clanica zemlja EU.

Svensk-Bosniska information och media föreningen

Ängelholmsgatan 4
214 22 Malmö
SWEDEN

Tel.: +46 70 750 00 24
E-post: vrbas@swipnet.se

S istinom do pobjede...

<http://bhmedia.vozdra.net>
<http://go.to/bhmedia>

Kritike protiv Bilda sve zzesche

Karl Bild sve visse je pod pritiskom svedske, ali i svjestke javnosti, da se opredjeli koju duznost zzezi da nastavi. Ili kao mirovni izaslanik UN za Balkan ili kao jedan od celnika (vlasnika) naftne kompanije Lundin Oil. Svedski premijer Jeran Persson licno se oglasio danas i rekao da Bild mora ssto prije se odluciti. Ako nastavi kombinaciju rada za UN i fotelje u naftnoj kompaniji, onda treba biti svjestan svih posljedica takve odluke. Ovih dana mediji su prepuni izvjesstaja o neccasnom djelovanju naftne kompanije u Sudanu koja potpomazze rat, a brojne svjetske organizacije za ljudska prava optuzuju bass ove naftase da su direktno odgovorni za stradanje i protjerivanje civila te ugrozzavanje ljudskih prava u ovoj zemlji. Da bi dossli do naftnih polja ccesto puta se russe i pale sela, a civili nasilno protjerivaju iz svojih domova. Tako se sada postavlja pitanje Bildove moralnog ccina u ulozi mirovnog izaslanika za Balkan.

Veoma osstri u svojim nastupima su svedski vladajuchi socijaldemokrati, koji su missljenja da Bild mora odmah napustiti rukovodechu funkciju u Lundin Oilu koja tlacci lokalno stanovnisstvo.

Svedska crkva se takodjer oglasila missljenjem da Bild treba zadrzzati poziciju u kompaniji, ali i svojim radom iskoristiti moguchnost da situaciju okrenuti u drugom pravcu.

Premijer Jeran Persson je zzesatok u svojoj prosudi o Bildovim zadacima:

-Karl Bild treba obratiti paznju na to kako che izvesti relaciju izmedju razlicutih zadataka i kako gleda na moguchnosti da ih kombinuje, kazze Persson za svedsku novisnku agenciju TT i dodaje, "ako Bild ima neke druge podatke od ovih koju su izneseni u medijima ne vidim razlog zassto ih ne predocci javnosti".

Dvojno drzavljanstvo BiH i Svedske

Svedska ozbiljno radi na donosenju zakona o dvojnog drzavljanstvu, a proslog mjeseca pred Vladom je bio nacrt zakona, Njegovo usvajanje zakazano je za 1. Juli. Ambasada BiH vec dvije godine radi na pitanju uvodnja dvojnog drzavljanstva u Svedskoj i spremno docekuje njegovo izglasavanje.

"Relano govoreci Bosna je daleko od stalnog clanstva u EU, ali od 1. janura trziste EU otvoreno je bez carina za mnoge bh proizvode. Poslije procesa privatizacije BiH postaje atraktivna za ulaganja i investicije, kaze ambasadora BiH u Stokholmu prof dr Hasana Dervisbegovica, i isticke da Bosna i Hercegovina moze ocekvati jos pozitivnije pomake od predsjedavajuceg EU jer namjera Svedske je da poku-sa pribliziti i ubrzati prijem drzava u tranziciji, a posebno Baltickih zemlja, zemlja Istocne Evrope i Istocnog Balkana.

Dobre diplomatske odnose za ovom zemljom ima BiH, sto je vazno, kako zbog velikog broja bh izbjeglica koji su nasli utociste ovdje (preko 60.000), tako i zbog sadasnje znacajne pozicije Svedske u EU.

Ipak trenutno najteze pitanje koje opterecava rad Ambasade je ilegalni dolazak bh azilantata u Svedsku. Bosanci su ponovo u protekloj godini dossli na "neslavno" prvo mjesto po zahtijevu azila i brojka se popela na ipozantnih 4.500 ljudi.

Vecina nasih ljudi bila je prevarena

Ambasador prof dr Hasan Dervisbegovic

jer im je obecan posao i lagan pristup ovoj zemlji, ali mnogi od njih uvidjeli su stvarno stanje stvari i sami traze svoje putne isprave i vracaju se u Bosnu. Oni su bile zrtve organiziranih kanala krijumcarenja ljudi i javna je tajna da su za to morali platiti pozamasnu sumu novca. Svedjani su nam rekli da ce preko 90 procenata ovih ljudi biti vraceno u BiH, komentarisce neslavne brojke ambasador Dervisbegovic.

Svedska sada ozbiljno radi na donosenju zakona o dvojnog drzavljanstvu. Tokom proslog mjeseca pred Vladom se nasao nacrt zakona, a za 1. juli je predvidjeno njegovo usvajanje. Ambasada BiH vec dvije godine intezivno radi na pitanju uvodnja dvojnog drzavljanstva i spremno do-

cekuje njegovo izglasavanje.

-Tek tada ce se stvoriti uslovi za pregovore i mi radimo po ovom pitanju, kaze Hasanbegovic.

Na neke zlonamjere i ucestale price i govorkanaj da bi i BiH, po ugledu na nake druge zemlje sa podrucja Istocnog Balkana, mogla zatraziti ispis iz drzavljanstva onih gradjana koji su dobili svedsko drzavljanstvo, Hasanbegovic dodaje:

-To su samo spekulacije. BiH se nece odreci ni jednog svog gradjanina.

Mnoge lazene price bespotrebno uznemiravaju nase gradjane, a mi imamo i te kako mnogo drugih problema koje treba rjesavati, a ne da sirimo price.

Ovih dana bh diplomatsko predstavnistvo u Stokholmu koje pokriva cijelo podrucje Skandinavije i Baltika radi na obezbjedjenju trajnog prisustva ovih zemalja na podrucju BiH. Tako u domenima bilateralne saradnje sa Svedskom i Finskom je ostvarena sukcesija ugovora zaključenih izmedju ovih zemalja i bivse SFRJ.

Verifikovali smo znacajan dio posla i ne moramo ponovo voditi pregovore.

Uspjeli smo zakljuciti sporazume o podsticanju i zastiti investicija sa Svedskom i Finskom, a u toku su razgovori i sa Danskom i Norveskom. U ovoj godini ocekujemo donosenje dogovora i sa ovim zemljama – zakljucuje ambasador BiH u Svedskoj prof dr Hasan Dervisbegovic.